

บทคัดย่อ

โครงการวิจัยนี้ มุ่งเน้นการศึกษาและวิเคราะห์ผลงานและแนวคิด ทักษะคิดและปรัชญา รวมทั้งการพัฒนาการออกแบบของนักออกแบบและศิลปินเครื่องประดับร่วมสมัยไทย โดยคัดเลือกศิลปินและนักออกแบบร่วมสมัย ที่มีผลงานเผยแพร่และเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ ตั้งแต่ พ.ศ.๒๕๔๕ ถึงปัจจุบัน สำหรับเผยแพร่เพื่อส่งเสริมการพัฒนานักออกแบบและศิลปินด้านการออกแบบเครื่องประดับร่วมสมัย รวมทั้งเป็นการสื่อสารกับสังคมเกี่ยวกับคุณค่าของผลงานการออกแบบ อันก่อให้เกิดคุณค่าใหม่ทางสังคม และวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดนวัตกรรมทางวัฒนธรรม (การออกแบบและศิลปะ) อันจะนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ที่มีพื้นฐานอยู่บนการพัฒนาการตลาดทางวัฒนธรรม (การออกแบบและศิลปะ) ที่ยั่งยืน

วิธีวิจัยมีดังนี้ การทบทวนวรรณกรรม การสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็น (Probability sampling) การตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาผู้ทรงคุณวุฒิในการคัดเลือกประชากรศึกษา การเก็บข้อมูลภาคสนาม การสัมภาษณ์และสังเกต การวิเคราะห์และสรุปข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า

๑. รายชื่อนักออกแบบเครื่องประดับร่วมสมัยไทย จำนวน ๕ ท่าน ผู้มีผลงานโดดเด่นได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ มีผลงานการสร้างสรรค์จัดแสดงงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

๒. ภาพรวมผลงานสร้างสรรค์ของนักออกแบบและศิลปินเครื่องประดับร่วมสมัยไทยในโครงการวิจัยฯ ภายใต้อัตลักษณ์ “บทบาทและหน้าที่” ของผลงานเครื่องประดับร่วมสมัยจากกลุ่มประชากรศึกษามี ๔ หัวข้อหลัก ดังนี้

๒.๑ เครื่องประดับในฐานะวัตถุความเชื่อทางวัฒนธรรมและพิธีกรรม

๒.๒ เครื่องประดับในฐานะสัญลักษณ์ทางสังคม

๒.๓ เครื่องประดับในฐานะสัญลักษณ์การแสดงความเป็นตัวตน

๒.๔ เครื่องประดับในฐานะของการค้นหาคำนิยามใหม่ของเครื่องประดับ

๓. กลยุทธ์ที่ใช้ในการออกแบบสร้างสรรค์ เป็นการให้ความสำคัญต่อการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมที่แตกต่าง ทำให้เกิดภาษาใหม่เฉพาะตัวในการสื่อสาร ผ่านทัศนภาษาด้านศิลปะ

๔. ภาษาการออกแบบเครื่องประดับร่วมสมัยจากโครงการนี้ เป็นการรื้อ/สร้าง และการย้อนแย้ง ทั้งทางความคิดและการสร้างสรรค์ผลงาน โดยให้ความสำคัญต่อการแทนที่ของสิ่งที่คุ้นเคย (สัญลักษณ์เดิม) ด้วยสิ่งอื่น ทำให้เกิดการตั้งคำถาม รวมทั้งก่อให้เกิดความสวยงามและอัตลักษณ์ใหม่ทางความคิดในการออกแบบเครื่องประดับร่วมสมัย

คำสำคัญ : การผสมผสานทางวัฒนธรรม การรื้อ/สร้าง การย้อนแย้ง ภาษาการออกแบบ อัตลักษณ์

Abstract

This research emphasize on the study and analysis of contemporary jewelry pieces and conceptual ideas, design attitudes and philosophies, including the development of Thai contemporary jewelry designers. The analysis of significant issues in the research is an attempt to discover the context of design philosophy and theory as well as design identity in contemporary content and context in order to support the development of contemporary jewelry designers and artists in Thailand. The designers and artists, who are selected for this study, have been well known, exhibited and documented at an international level since 2002. The public communication regarding the value of contemporary jewelry design is an important goal with the purpose of creating new social and cultural values founded on today society and culture. There for there would be cultural innovation for the development of creative society and economy based upon the development of cultural sustainability. Failure to communicate such ideas to the public has resulted in a general unawareness of significant cultural truth and the notion of contemporary jewelry as a part of national heritage.

The chosen research methodologies are: literature reviews, field surveys (in conjunction with observation, interviews and probability sampling), the process of appointing research consultant committees for selecting the study group and the qualitative analysis process.

The results are as in the following:

1. The research identifies nine contemporary jewelry designers and artists who have been well known, exhibited and documented at an international level since 2002.
2. The conclusion of contemporary jewelry designs in this research based on “roles and functions” of jewelry can be categorized into four main categories.
 - 2.1 Jewelry as cultural belief and ritual objects
 - 2.2 Jewelry as a signifier of social status
 - 2.3 Jewelry as a self expression
 - 2.4 Jewelry as content and context: the search of new definition of jewelry
3. The design strategy emphasize on hybridization of cultures to create a personal language for communication through visual language of art.
4. The design language of contemporary jewelry design from this research is deconstruction/reconstruction and reverse (paradox) both concept and design process. The significance of this design language is on the replacement of the existed with new signs and/or put in the new context in

order to generate question to create a new beauty and identity of conceptual idea in contemporary jewelry design.

Keywords : Hybridization of cultures, Deconstruction/Reconstruction, Reverse (paradox), Design language, Identity